

O stížnostech do tohoto rozhodnutí uvážil nss toto: — — —

Stížnosti namítají, že dozorčí akty okr. výboru ve Fryštátě a zem. výboru v Brně, nařizující vybírání dávky, pozbyly platnosti vydáním zák. č. 169/1930 Sb. Této námitce nemohl nss přisvědčiti z těchto úvah:

Čl. II odst. 3 cit. zák. zrušuje ovšem s účinností od 1. ledna 1931 (odst. 2) platnost všech ustanovení zákonů a nařízení, jež se týkají předmětů upravených tímto zákonem. Tím jest řečeno, že počínaje 1. lednem 1931 dohlédací úřad není již příslušným podle § 3 bod 6 zák. č. 77/1927 Sb. nařizovati z moci dozorčí vybírání dávek a poplatků v obci. Není tím však dotčena platnost a účinnost takových dozorčích aktů, které byly vydány před účinností zák. č. 169/1930 Sb. Zákonem tímto upraveno bylo (negativně) pouze zavádění dávek a poplatků v obcích, nebylo jím však upraveno vybírání dávky z používaných místností ve Fryštátě, a nelze proto pravidla o vybírání této dávky, jak byla vydána cit. dozorčími akty okr. a zem. výboru, pokládati za »nařízení, jež se týká předmětů upravených tímto zákonem« (169/1930 Sb.) a jež tedy spadá pod derogační klausuli článku II/3 tohoto zák.

Podle toho má tedy vybírání sporné dávky ve Fryštátě roku 1931 dostatečný podklad v právě uvedených pravidlech, a bylo proto stížnosti jako bezdůvodné zamítnouti.

Č. 11.942.

Š k o l s t v í: »Snadnější návštěva školy národní« jako předpoklad přeškolení.

(Nález ze dne 27. května 1935 č. 16.124/35.)

P r e j u d i k a t u r a: Boh. A 702/21, 5314/26, 5888/26.

V ě c: Místní obec Ú. a školní obec Ú. (adv. Dr. Václav Jílek z Vys. Mýta) proti ministerstvu školství a národní osvěty o přeškolení obce.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Podáním z 20. dubna 1929 žádala obec P., dosud přeškolená do školní obce Ú., o přeškolení do školní obce H. Žádost odůvodnila tím, že cesta do Ú. je nechráněná a v zimě zavátá sněhem, vede přes řeku Tichou Orlici, která se často rozvodní a spojení přeruší, čímž znemožní docházku dětí do školy, vede přes železniční trať, jest o 1½ km delší než cesta do H., naproti tomu cesta do H. jest nejen mnohem kratší, nýbrž i chráněna lesy, vždy schůdná, což uznáno při přeškolení osady S., části to obce P., do H. V obci této jest moderní, dvoutřídní škola a míst. škol. rada tamní souhlasí s přijetím dětí z P.

Po vykonaném šetření, jmenovitě šetření na místě samém dne 5. srpna 1929, nepovolila zšr v Praze výměrem z 23. ledna 1931, aby politická obec P. (šk. o. Vys. Mýto) byla přeškolená té doby ze školní obce Ú. (šk. o. týž) do školní obce H. (šk. o. Rychnov n. Kn.) z těchto

důvodů: »Podle úředního zjištění jest cesta vedoucí ze středu obce P. ke škole v H. sice o 634 m kratší, než cesta ke škole dosavadní, avšak není takové povahy podle své nynější úpravy a nynějšího stavu, aby podstatně usnadnila docházku školní po rozumu § 9 zák. z 19. února 1870 č. 22 z. z. Školní úřady nemohou v mezích své působnosti naříditi nějakou úpravu nebo zlepšení řečené cesty a zejména nemohou nutiti k tomu dotčené politické obce. Z té příčiny nelze vyhověti žádosti obecního zastupitelstva v P. Rozhodnutím tím se však neprejudikuje tomu, aby o přeškolení bylo žádáno, a to po případě s úspěchem, došlo-li by budoucně ku pronikavému zlepšení řečené cesty, tak, že by skutečně usnadňovala návštěvu školy v H. dítkám z P.«

Proti tomuto výměru podaly obec P. a mšr v H. odvolání. — — —

Po doplnění šetření zrušilo min. škol. nař. rozhodnutím výměr zšr-y a vyslovalo přeškolení politické obce P. ze školní obce Ů. do školní obce H. Při tom vzalo v úvahu, že podle výsledku komisionelního řízení, vykonaného 2. března 1932 za účasti všech zájemců, jest fysická výkonost školních dítek při docházce jak do školy v Ů., tak do školy v H. sice stejná, že však se při tom předpokládá, že obě cesty jsou po celou dobu docházky té (jako cesta do školy) použitelné, předpoklad tento, pokud jde o úsek P.—Ů., pak dán není, ježto — jak z výsledku šetření ve věci plyne — stává se cesta ta v době vystoupení vody v inundačním území úseku toho, v protokolu z 2. března 1931 blíže popsáno, kteréž se pravidelně každoročně i vícekrát na kratší nebo delší dobu dostavuje, zejména pro školní mládež zcela nepoužitelnou, za tohoto stavu věci pak nelze neuznatí, že by přeškolení do H. nebylo lze označiti jako zlepšení školní docházky.

Proti tomuto výměru čelí stížnost, o níž nss uvážil toto:

Podle § 9 zák. č. 22/1870 z. z. čes. o zřizování škol má každá veřejná škola národní míti přidělený obvod, který se skládá z míst, částí míst a domů ke škole náležejících. Při stanovení mezí obvodu školního má býti pravidlem, aby kromě zvláštních okolností meze ty byly zároveň mezemi obvodu obcí, ač není-li příhodno, aby pro snazší návštěvu školy byly celé obce nebo jisté části té obce přiděleny škole sousední. Výkladem tohoto ustanovení obíral se nss již několikrát, tak zejména v nál. Boh. A 702/23, 5314/26, 5888/26, kde vyslovil a odůvodnil právní názor, že »snadnější návštěvou školní« rozumí předpis ten jen poměry komunikační, tedy jednak vzdálenost mezi jednotlivými obcemi, resp. mezi jejich částmi, jednak schůdnost cest, po kterých musí dítky choditi do školy. O usnadněné docházce školní lze podle názoru toho mluviti jen, bude-li vzdálenost obce, ve které dítky školou povinné bydlí, k určité škole podstatně menší, než do školy druhé a jsou-li i jinak cesty k oné škole schůdnější, než ke škole této. Na názoru tomto setrval nss i v daném případě.

Záleží tedy nejenom na vzdálenosti místní, nýbrž i na technickém uspořádání komunikací, na povaze terainu, kterým procházejí, i na vlivech atmosferických na komunikace ty a s tím spojených obtížích při používání jich. Při tom sluší vzhledem k předpisu § 10 cit. zák. přihléd-

nouti i k tomu, že veřejné školy národní mají zabezpečovati pravidelnou docházku školní. Pravidelnost účasti dětí na školním vyučování nevylučují však mimořádné poměry, které činí komunikační spoje v některé části přechodně méně schůdnými a zapříčiňují v poměru k celkové roční docházce školní nepatrné absence dětí ve škole. Zodpovědní otázky, jsou-li předemlané zákonné předpoklady dány či nikoliv, spadá ovšem do rámce hodnocení zjištěných skutečností školskými úřady a může nss hodnotný úsudek, k němuž úřady ty v tom směru dospěly, zkoumati pouze podle § 6 zák. o ss, t. j. jen tak dalece, zda úsudek ten nespočívá na řízení vadném, má-li dostatečnou oporu ve spisech a není-li nelogický.

Žal. úřad vychází z předpokladu, že cesta spojující obec P. se školou v Ú. stává se v inundačním území v době vystoupení vody z řeky Tiché Orlice, které se dostavuje pravidelně a vícekrát každý rok, pro školní mládež zcela nepoužitelnou a že proto nelze neuznati, že by přeškolení obce té do školní obce H. nebylo lze označiti jako zlepšení školní docházky, takže jsou dány předpoklady § 9 zák. č. 22/1870 z. z. čes. pro přeškolení obce té.

Stížnost naproti tomu namítá, že závěr žal. úřadu nemá opory v řízení, jehož se žal. úřad dovolal, a tvrdí, že výsledky šetření nnesvědčí úsudku, že by se přeškolením obce P. do H. stala návštěva této školy snadnější pro dívky z obce P. Nss uznal stížnost důvodnou.

Podle zápisu o místním šetření z 2. března 1932 zjistila komise ošv-u ve Vys. Mýtě, že stav inundace spojovací cesty z P. do Ú. nemůže způsobovat potíží v pravidelné docházce dětí z P. do školy v Ú. a že může býti na závalu docházce té pouze v případě abnormálních velkých vod a může trvati jen několik málo dnů. K tomu dodal technický znalec ve svém vyjádření z 25. června 1932 za souhlasu znalce zdravotního (vyjádření z 11. července 1932), že abnormální záplavy, kdy celé území jest zaplaveno, nejsou každým rokem, a při menším zavodnění, že není celé území zaplaveno, nýbrž jen prolákliny, které lze snadno obejít nebo vozem přejeti. Konstatováno, že obtíže komunikace do H. zavíní spíše potíže v pravidelné docházce školní než občasné povodně na cestě z P. do Ú. Podle přípisu správy obecné školy v Ú. z 20. listopadu 1931, tvořícího součást místního jednání, nebylo podle zápisů v pamětní knize od r. 1926 většího rozvodnění, docházka školní není při zaplavení inundačního území v době jarního tání znemožněna a nastalo v ní přerušení v důsledku vystoupení vody v inundačním území v letech 1927—1931 celkem sedmkrát v celkovém trvání 19 dní. Komise zjistila dále, že fysická výkonnost při docházce do Ú. i do H. jest stejná, jenže příznivější pro cestu do školy ú.-ské proto, že jest sice o 25% delší, ale stoupání rozděleno, cesta z větší části od větrů zimních chráněna. Do školy do H. přijdou děti unavenější než do školy do Ú.

Z tohoto výsledku šetření vysvítá, pokud jde o část spojovací cesty z P. do Ú., jež leží v t. zv. inundačním území, jen tolik, že zatopení území toho může býti na závalu docházce do školy v Ú. jen při abnormálních velkých vodách, které se nedostavují každoročně a trvají jen několik

málo dnů, kdežto normální vystoupení vody z řeky Tiché Orlice nemůže působiti potíží pravidelné docházce dítek z P. do školy v Ú., ježto zasahuje jen prolákliny, které lze snadno obejít nebo vozem přejeti.

Jestliže za tohoto stavu šetření vycházel žal. úřad ze zjištění, že cesta z P. ke škole v Ú. jest v inundační části pravidelně každoročně i vícekrát do roka zaplavena tou měrou, že je pro školní mládež zcela nepoužitelnou, aniž při tom rozeznával mezi případy normálního vystoupení vody z břehů s jistou pravidelností se dostavujícího a mezi případy abnormálního zatopení inundačního území, a jen na tomto podkladě dospěl k závěru, že fysická výkonnost školních dítek při docházce do školy v Ú. není stejná jako při docházce do školy v H. a že proto nelze neuznati, že by přeškolení do H. bylo zlepšením školní docházky, nemá závěr ten dostatečné opory ve spisech, ba jest s nimi v rozporu. K tomu přistupuje, že cesta z P. do H. jest podle výsledku místního šetření po stránce technické, terainu i atmosférického vlivu méně příznivá docházce školní než cesta do Ú. a že žal. úřad se s touto skutečností nevypořádal ani nezaujal stanoviska k tomu, lze-li v přerušení školní docházky, jež nastalo v 5 letech 7krát, v trvání 19 dní, v poměru k celkovému počtu dnů školní docházky v těchto letech spatřovati skutečnost, jež jest s to odůvodniti závěr, že poměry komunikační na cestě z P. do Ú. jsou toho rázu, že docházka do dosavadní školy jest spojena s obtížemi, jež brání pravidelné účasti dítek na školním vyučování a že i proto přeškolením obce P. do H. se získá snadnější návštěva školy.

Není tedy závěr žal. úřadu podložen výsledky šetření a není úplný.

Č. 11.943.

Řízení správní. — Pojištění nemocenské, invalidní a starobní: * Za platnosti § 195 zák. o sociálním pojištění č. 221/1924 Sb. jest legitimaci okr. nemoc. pojišťovny ke stížnosti k nss-u proti povolení restituce in integrum na Slov. a Podk. Rusi posuzovati podle § 457 zák. čl. I:1911.

(Nález ze dne 28. května 1935 č. 17.648/34.)

V ě c: Okresní nemocenská pojišťovna v Mukačevě proti zemskému úřadu v Užhorodě o navrácení v předešlý stav.

V ý r o k: Stížnost se odmítá pro nepřipustnost.

D ů v o d y: Proti platebnímu výměru stěžující si okr. nemoc. pojišťovny v Mukačevě z 22. prosince 1930 podal Dr. Karel K. stížnost. Rozhodnutím ze 14. března 1931 odmítl měst. notářský úřad v Mukačevě stížnost pro opožděnost, ježto byla podána u okr. nemoc. pojišťovny po uplynutí 15denní lhůty stížnostní.

Žádost o navrácení v předešlý stav proti zmeškání stížnostní lhůty, kterou podal Dr. Karel K. dne 30. března 1931, zamítl městský notářský úřad v Mukačevu rozhodnutím z 30. prosince 1931 podle § 85 vl. nař. č. 8/1928 Sb., ježto žádost restituční podána byla teprve dne 1. dubna 1931, tedy po uplynutí 15denní lhůty, počítané ode dne 26. ledna 1931, kteréhožto dne podle názoru úřadu odpadla překážka, ježto ten den